

Anhang

til

1851.

Rigsdagstidenden. № 35.

Tredie Session.

(Fortf. af Udsk. til Lov om det kgl. Theaters
Eindstilling o. s. v.)

Man har yttret, at Almeenheten og den offentlige Stemme var den bedste Vogter for Kunsten, at man kunde give denne fri og overlade til Concurrence at føre den paa den rette Vej, at det navnlig for en Organisation af et Capel var tilstrækkeligt at ansætte en Capelmester som kgl. Embedsmand og overlade til hans Dygtighed og hans Ansvarlighed at skaffe Folk til at spille den Musik, der forelægges dem til Udførelse; at der da maatte tilstaaes ham en vis Sum til Instrumentalmusikens Beskrivelse, og for denne maatte ham antage og afskedige Musici efter Godtbefindende. Imod usforvarlig Benyttelse af denne Myndighed til Musikkens Forringelse maatte Direktorens Tilsyn og den offentlige Menings Critik garantere. Men dette gaar ikke an, hvis vi ikke ville sætte os selv ud af en vigtig Bestielse, der, naar den engang er tabt, ikke saa let lader sig kjøbe tilbage. Vi maae i denne Henseende først henvise til, hvad vi allerede i det Foregaaende have sagt om Uholdbarheden i, hvis man vilde overlade det hele Theater til en enkelt Entrepreneur, og vi skulle dertil her endvidere knytte følgende yderligere Bemærkninger. Var der i Kunsten kun Tale om det Forsvarlige og det Tilstrækkelige og overhovedet om Noget, der lod sig sammenfatte under visse bestemte Regler, som det overlodes til enkelte controllerende Embedsmand at paasee overholdt, da kunde det gaae an at overlade til Directeur og Capelmester at drage Omsorg for den leverede Musiks Brugbarhed. Men det behøver ikke at gjentages, at der kræves

en individuel fri og selvstændig Virksomhed til Kunstens Dvelse, naar den skal opfylde sin Bestemmelse. Og hvad det angaaer, at Publicum eller den offentlige Mening kan afgive det nødvendige Varn imod Musikkens Forringelse, da er det for det Første ikke nok, at Musikken ikke gaaer tilbage, thi den skal gaae frem, den skal vise, at den besidder Liv og Sundhed; men for det Andet er det vistnok en Misforstaaelse, naar man troer, at Publikum eller den almindelige Mening kan være den mestkvalificerede Kunst eller nogenformest Kunstes rette Bedømmer. I den politiske Verden maa der efter de forskjellige Tidens Krav afvejes mellem Frihed og Lighed til en Tid og Aristocrati til en anden, alt efter som de aristocratisk eller de republicanke Laster have taget Overhaand i Generationerne. Men i den æsthetiske Verden har man endnu ikke seet Frihed og Lighed sat paa Thronen til nogen Varighed; der hører Aristocratiet hjemme, at sige i Ordets gode Betydning, som de Bedstes og Dygtigstes Herredømme, som den Tilstand, hvori Mængden seer op til de Udvalgte og villigen bidrager til at lette dem deres Gjerning som Grobrere af det aandelige Rige og Udbredere af dets Goder. At den politiske Lighed paa en vis Maade fordrer sin Gjennemførelse ogsaa til det æsthetiske Gebet, er en Kjendsgjerning, men om Fordringen er af de aandelige berettigede eller ikke, det er afhængigt af, hvori denne Gjennemførelse menes at skulle bestaae. Det er vor Tids Paastand, at Flere end hidtil og saavidt muligt Alle skulle kunne blive deelagtige i Kunstens Nydelse, hvilket er en gyldig og begrundet Fordring, som saavidt muligt bør tilfreds-